

68. výroční zpráva – rok 2002

I. Provozní činnost

Finanční hospodaření muzea

Dotace od zřizovatele za rok činila celkem 6,488.560,- Kč včetně grantu ve výši 7.560,- Kč na ošetření památné lípy v areálu minoritského kláštera, který si muzeum vyřídilo mimo zřizovatele. Dále muzeum získalo příspěvek z Programu záchrany architektonického dědictví ČR na obnovu minoritského kláštera ve výši 1,400.000,- Kč a příspěvek z programu VISK na ošetření a digitalizaci všech čísel novin Ohlasy od Nežárky ve výši 170.000,- Kč. Spolu s ostatními vlastními tržbami a jinými příjmy ve výši 3,058.158,- Kč dosáhly výnosy muzea celkem 11,116.718,- Kč. Při celkových nákladech ve výši 10,812.722,- Kč dosáhlo muzeum hospodářského výsledku ve výši 303.996,- Kč.

Zůstatek rezervního fondu na konci roku 2002 byl 258.666,- Kč. Fond byl ve větším rozsahu zapojen do rozpočtu muzea, což se projevilo i ve výši celkových výnosů. Fond byl použit na stavební práce při rekonstrukci minoritského kláštera.

Zůstatek fondu odměn na konci roku byl 22.208,- Kč.

Zůstatek fondu reprodukce na konci roku byl 279.151,- Kč. Fond byl kromě účetních odpisů jednorázově doplněn příspěvkem z programu ISO ve výši 69.000,- Kč na rekonstrukci elektrického zabezpečovacího systému v objektu jezuitského semináře. Fond byl v průběhu roku především použit na zmíněnou rekonstrukci EZS a na nákup výpočetní techniky.

Objekty muzea

Muzeum působilo v několika objektech. Areál kostela sv. Jana Křtitele a minoritského kláštera čp. 124/I patřil českému státu a muzeum mělo k němu právo hospodaření. Areál jezuitského semináře a Nežárecké brány čp. 19/I patří Městu Jindřichův Hradec a muzeum ho má od Města bezúplatně pronajatý. Muzeum má dále od Města pronajatou městskou věž u proboštského kostela Nanebevzetí Panny Marie a pozemky pod svými kamennými plastikami v městském parku. Věž má pronajatou za poloviční podíl na vybraném vstupném po odpočtu nákladů muzea a pozemky pod plastikami za symbolickou 1,- Kč.

Stavební činnost

Byla provedena celková rekonstrukce 1. nadzemního podlaží západního křídla minoritského kláštera, tj. obnova podlah, vnitřních omítek, restaurování kamenických prvků a odkrytých fragmentů maleb, obnova všech truhlářských prvků, rekonstrukce všech rozvodů a instalace EZS a EPS.

Město opravilo fasádu na severním průčelí jezuitského semináře a restaurovalo znaky na Nežárecké bráně.

Další činnost

Na základě doporučení Policie ČR byla provedena celková rekonstrukce EZS v jezuitském semináři.

V pokladně muzea byl instalován počítačový systém prodeje vstupenek. Využíván bude od sezóny roku 2003.

Do Krýzových jesliček byla osazena elektronická řídicí jednotka.

Návštěvnost muzea

V roce 2002 navštívilo muzejní expozice, výstavy, koncerty a další akce celkem 70 697 osob. Z tohoto celkového počtu bylo platících návštěvníků 59 194.

Hlavním předmětem zájmů návštěvníků zůstaly tradičně Krýzovy jesličky.

II. Odborná činnost

Organizační činnost

V měsíci prosinci byly sloučeny sbírková a odborná knihovna do jedné knihovny, která byla podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních službách, přihlášena do sítě veřejných knihoven. Specifický charakter sbírkové knihovny, která tvoří část sbírky muzea, přitom zůstal zachován.

Na konci roku byla zřízena a obsazena funkce správce depozitářů.

Na konci roku byly rovněž vydány některé nové vnitřní předpisy. Byly nahrazeny již nevyhovující řády depozitární a badatelský. Zcela novými jsou pak knihovní řád a režim správy sbírky.

Péče o sbírku

Sbírka muzea byla v termínu uloženém zákonem č. 122/2000 Sb. zapsána do centrální evidence sbírek vedené Ministerstvem kultury ČR, kde je vedena pod evidenčním číslem MJH/002-05-13/239002.

Sbírka byla v roce 2002 obohacena o 66 evidenčních položek. Nejhodnotnějším přírůstkem je kolekce kamenných plastik v městském parku. Plastiky jsou výsledkem několika ročníků Žulového symposia, které v městě uspořádal sochař Josef Anderle. V kolekci jsou díla jak předních českých sochařů, tak i zahraničních autorů.

Ze sbírkových předmětů byl restaurován pouze jeden hodinový stroj. Dalších 67 předmětů bylo ošetřeno v konzervátorské dílně muzea. I v tomto roce bylo pokračováno v radiačním ošetřování sbírek ve s.p. Bioster ve Veverské Bitýšce.

Do muzejní knihovny přibýlo 1801 svazků knih, z toho 19 do sbírkového fondu.

Výzkum a dokumentace

Odborná knihovnice dr. Běhalová připravila a zajistila digitalizaci Ohlasu od Nežárky. Pokračovala ve vědeckovýzkumných úkolech Jindřichohradecká nakladatelství a Náboženské kramářské tisky. Zpracovávala dále dějiny jindřichohradeckého knihařství se zaměřením na knihařský rod Brcháňů.

Archeolog mgr. Burian provedl celkem 20 významnějších systematických výzkumů a odborných dozorů. Většina z nich byla vyvolána stavebními aktivitami. Nejvýznamnější nálezy a poznatky byly učiněny při dozoru nad výstavbou kanalizačního sběrače v Jindřichově Hradci, kdy byl objeven tzv. Urbanův most přes Nežárku, který zanikl při požáru města v r. 1801, dále při záchranných výzkumech na dnech rybníků Opatovického a Světa, kdy byly objeveny hodnotné soubory raně středověké a středověké keramiky, při záchranném výzkumu ve Starém Hobzí, kdy pod kostelem Nanebevzetí Panny Marie byly objeveny základy pozdně románského kostela ze závěru 12. století a při dozoru nad rekonstrukcí ulice v Dačicích, kdy bylo objeveno středověké městské podzemí.

Vědeckým významem se vymyká pokračující záchranný výzkum u farního kostela sv. Petra a Pavla v Nové Bystřici. V uplynulé etapě byl objeven hřbitov z přelomu 12. a 13. století, který koresponduje s kruhovým objektem, který byl nalezen v předchozích etapách výzkumu pod gotickým kostelem.

Historička umění mgr. Dobešová dokumentovala život a tvorbu B. Laudy, V. Holuba a V. Rožánka. Zajišťovala odborný dohled nad převzetím a instalací restaurovaného Thunklova epitáfia.

Historik dr. Furbach provedl dokumentaci vzniku a historie jindřichohradeckého muzea. Pokračoval v dokumentaci života a uměleckého působení Emy Destinové – mimo jiné se podílel na reedici jejího románu Ve stínu modré růže. Dále pokračoval na práci na drobnějších

regionálních tématech jako městští ostrostřelci, starosta Rosch, městská lékárna, Jindřichův Hradec v roce 1902 a život a literární dílo Vladimíra Holuba.

Ředitel dr. Píkal pokračoval ve výzkumu a dokumentaci novověké pivovarské výroby v okrese Jindřichův Hradec.

Etnografka mgr. Zvonařová prováděla mimo jiné dokumentaci současnosti se zaměřením na činnost muzea, regionální kulturu, průmysl, bankovníctví, školství, cestovní ruch, sport apod. Dále pokračovala v dokumentaci betlé mářské výroby v jižních Čechách a dokumentaci vybraných betlémů v tomto regionu. Zahájila dokumentaci všech kostelních betlémů a kraslicové tvorby na Jindřichohradecku. Zdokumentovala velikonoční obchůzky v Jindřichově Hradci a masopustní průvody v Deštné, Nové Bystřici, Člunku, Břilicích, Lodhěřově, Kostelní Radouni a Lásenici.

Vydavatelská a publikační činnost

Muzeum vydávalo jako stálou přílohu Jindřichohradeckého zpravodaje měsíčník Novum. Tento časopis byl zároveň v separátních výtiscích k dispozici návštěvníkům muzea. Separátní výtisky byly šířeny i prostřednictvím městského informačního střediska.

Muzeum vydalo již 67. výroční zprávu za rok 2001.

Muzeum vydalo 13. svazek Jindřichohradeckého vlastivědného sborníku.

V uplynulém roce vydalo muzeum katalog pouze k výstavě 120 let muzea. Katalog byl pojat jako reprezentativní publikace a představuje dějiny muzea a jeho současnou podobu.

K výstavě Holub ludens vydalo muzeum vložku do katalogu vydaného muzeem v Duisburgu. Z menších tisků vydalo muzeum propagační letáky k expozicím Lékárna a Měšťanská a lidová kultura.

Odborní pracovníci publikovali samostatně řadu drobnějších příspěvků a článků. Úplný přehled je podán v kapitole VI.

Expozice a výstavy

V uplynulém roce neotevřelo muzeum žádnou novou expozici. Došlo pouze k drobným dílčím úpravám stávajících expozic a k zpřístupnění křížové chodby v minoritském klášteře pro veřejnost.

Úplný přehled realizovaných výstav je podán v kapitole III.

Odborně nejvýznamnější byly výstavy Holub ludens, která byla věnována tvorbě jindřichohradeckého umělce Vladimíra Holuba, a Knižní vazba Josefa Brcháně. Návštěvnícky nejúspěšnější byla vánoční výstava Panenky v trysku století. Ve vrcholné letní sezóně podpořilo muzeum myšlenku založení národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci uspořádáním seriálu 4 výstav věnovaných historické i soudobé české fotografii.

Kromě výstav ve vlastních prostorách realizovalo muzeum v Obecním domě v Praze a v Domě kultury Metropol v Českých Budějovicích výstavu Literární tvorba Emy Destinové.

Přednášky

Dr. Běhalová měla v průběhu roku 2 přednášky. Jednu v rámci mezinárodního knihovnického semináře Čtenář a jeho knihovna o kramářských tiscích a jednu pro spolek Přátelé starého Jindřichova Hradce o knižních vazbách Josefa Brcháně.

Mgr. Burian měl celkem 23 přednášek. Převažovaly přednášky se zaměřením na různá archeologická témata a na činnost Klubu historie letectví.

Mgr. Dobešová přednesla 1 přednášku o Vladimíru Holubovi pro spolek Přátelé starého Jindřichova Hradce.

Luděk Fiala měl 1 odbornou přednášku na semináři jemné mechaniky v Brně.

Dr. Furbach pronesl 7 přednášek. Převažovaly přednášky zaměřené na život a uměleckou dráhu Emy Destinnové.

Dr. Pikal měl 1 přednášku pro spolek Přátelé starého Jindřichova Hradce o výhledech muzea do dalšího období.

Mgr. Zvonařová přednesla cyklus přednášek o lidových tradicích a historii Jindřichova Hradce pro žáky V. základní školy v Jindřichově Hradci.

Konference a semináře

V roce 2002 uspořádalo muzeum ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích a Národní knihovnou v Praze mezinárodní seminář Čtenář a knihovna. Seminář se uskutečnil ve dnech 24.- 26.10.2002 v kapli Nanebevzetí Panny Marie.

Dále byl v týchž prostorách dne 27.04. uspořádán seminář Jihočeské archeologické komise.

Spolupráce s jinými institucemi

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií České republiky, Českého výboru ICOM a Společnosti přátel starožitností.

Pracovníci muzea jsou členy redakčních rad řady časopisů. Dr. Pikal zasedá v redakční radě časopisu Výběr, který vydává Jihočeského muzea. Blanka Vaňková je členem redakční rady Jindřichohradeckého zpravodaje a mgr. Zvonařová a dr. Furbach jsou členové redakční rady časopisu Betlémská hvězda.

Pracovníci muzea působí dále v několika spolcích a institucích. Dr. Pikal spolu s Blankou Vaňkovou a dr. Furbachem pracují ve výboru spolku Přátelé starého Jindřichova Hradce.

Dr. Furbach je rovněž předsedou Klubu Emy Destinnové. Mgr. Zvonařová je předsedkyní Jihočeské pobočky Českého sdružení přátel betlémů a členkou regionální etnografické komise. Mgr. Burian je členem Jihočeské archeologické komise, Syndikátu leteckých novinářů České republiky a předsedou jindřichohradeckého Klubu historie letectví.

Badatelé a odborné konzultace

Pracovníci muzea poskytli v průběhu roku služby celkem 150 badatelům. Z toho dr. Běhalová 30 badatelům, mgr. Burian 45 badatelům, mgr. Dobešová 25 badatelům, dr. Furbach 34 badatelům a mgr. Zvonařová 16 badatelům. Kromě toho poskytl Luděk Fiala 14 zájemcům odborné konzultace v otázce konzervování historických předmětů.

Muzeum bylo metodickým centrem pro kronikářství v rámci celého okresu. Mgr. Zvonařová poskytla odbornou metodickou pomoc 8 kronikářům.

Propagační činnost

Pracovníci muzea v průběhu roku publikovali články a rozhovory v periodikách Právo, MF Dnes, Letectví a kosmonautika, Veřejná správa, Listy Jindřichohradecka, Listy Benecka, Patriot, Listy Budějovicka, Listy Klubu Emy Destinnové, Výběr, Betlémy a betlémáři a Betlémská hvězda. Dále poskytli rozhovory České televizi, TV Prima, Českému rozhlasu, TV Nova, Jindřichohradecké televizi a TV GIMI.

Základní informace o muzeu byly publikovány v katalogu cestovního ruchu Relax, turistickém průvodci Česká Kanada od nakladatelství SaD Praha, Průvodci Jindřichovým Hradcem od nakladatelství UNIOS CB Český Krumlov, Zlatých stránkách, Průvodci motoristy od nakladatelství EDIT Praha a na městském světelném informačním systému.

Koncerty a jiné kulturní akce

Jako každoročně uspořádalo muzeum i v roce 2002 řadu koncertů a dalších kulturně výchovných akcí. Tyto akce byly pořádány především v kostele sv. Jana Křtitele a v kapli Nanebevzetí Panny Marie. Úplný přehled těchto akcí je uveden v kapitole IV.

III. Přehled výstav v roce 2002

- 01.04.-06.01. Dramatická tvorba Emy Destinové, síň Emy Destinové
04.04.-31.05. Ať žije masopust!, výstavní síň „13“
13.04.-31.05. Jaromír a Kryštof Rybákoví – Plastiky a obrazy, kaple sv. Víta
30.05.-15.06. Jiří Tiller – Kraj jezinek a skřítků, kaple Nanebevzetí Panny Marie
31.05.-16.06. Architektura – z cyklu Jindřichův Hradec – hlavní město fotografie, výstavní síň „13“
08.06.-29.09. Holub ludens, kaple sv. Víta
21.06.-28.07. Zlatý fond – z cyklu Jindřichův Hradec – hlavní město fotografie, výstavní síň „13“
22.06.-31.08. 120 let muzea, kostel sv. Jana Křtitele
01.08.-25.08. Krkonoše na nejstarších fotografiích – z cyklu Jindřichův Hradec – hlavní město fotografie, výstavní síň „13“
29.08.-30.10. Workshop 2002 + Student 2002: EUROFOTO – z cyklu Jindřichův Hradec – hlavní město fotografie, výstavní síň „13“
10.10.-17.11. Knižní vazba Josefa Brchaně, kaple sv. Víta
28.11.-06.01. Panenky v trysku století, kaple sv. Víta a výstavní síň „13“

IV. Přehled koncertů a jiných kulturních akcí v roce 2002

- 27.03. tisková konference k zahájení sezóny, jezuitský seminář
27.03. velikonoční koncert souboru Trumpet tune, kostel sv. Jana Křtitele
30.03. Jesličky ve třetím tisíciletí, představení počítačové řídicí jednotky Krýzových jesliček
18.05. Běh na věž u příležitosti Mezinárodního dne muzeí, doprovodné akce – cvičení hasičů, přehlídka historických vozidel, den otevřených dveří, koncert folkové skupiny Jen tak tak
24.05. rokenrolový koncert Pavla Sedláčka a skupiny Cadillac, atrium
22.06. koncert z tvorby jindřichohradeckých autorů, kostel sv. Jana Křtitele
24.06. mše v kostele sv. Jana Křtitele
28.06. koncert varhaníků pražské konzervatoře, kostel sv. Jana Křtitele
05.07. koncert Písně vznešené, zbožné a jiné vokální skupiny Kolovrátek, kostel sv. Jana Křtitele
06.07. koncert Hudební obrazy J. Kotulána a S. Doležala, kostel sv. Jana Křtitele
10.07. koncert Barokní a renezanční skladby, kostel sv. Jana Křtitele
11.07. folkový festival Folková růže, spolupořadatelství, atrium
12.07. folkový festival Folková růže, spolupořadatelství, atrium
15.07. koncert Orpheon summer academy, kostel sv. Jana Křtitele
17.07. koncert Orpheon summer academy, kostel sv. Jana Křtitele
28.08. mše v kostele sv. Jana Křtitele
07.09. IX. setkání čs. válečných letců, spolupořadatelství
26.09. přednáška MUDr. Laciny o členech souboru Národního divadla v Praze, síň Emy Destinové
13.12. adventní koncert souboru Trumpet tune, kostel sv. Jana Křtitele
16.12. vánoční koncert pěveckých sborů jindřichohradeckých základních škol, kostel sv. Jana Křtitele
18.12. vánoční koncert pěveckého sboru Smetana, kostel sv. Jana Křtitele

VI. Seznam sponzorů v roce 2002

V roce 2002 poskytlo muzeu peněžní prostředky několik subjektů. Na vydání publikace Jindřichohradecké muzeum poskytla příspěvek banka Waldviertler Sparkasse von 1842. Na vytištění nových vstupenek přispěl muzeu cech jindřichohradeckých ubytovatelů a na opravu bývalého městského špitálu čp. 124/I stavební firma SIKK Jindřichův Hradec. Ak.mal. Miloslav Blahout muzeu zdarma restauroval jedny chodbové hodiny.

VII. Dary do muzejní sbírky v roce 2002

Justina Lenertová – fotografie
Sláma s.r.o. – žulový náhrobek
Sdružení pro mezinárodní žulové sympozium v Jindřichově Hradci – 16 plastik
Helena Mrázová – kovová plastika V. Holuba
Ak.mal. Jan Solpera – jindřichohradecké tisky 19. století
Josef Brchaň – knihvazačský lis, 2 kramářské tisky, 7 filet, 5 achát. chladičů, 2 kovové rámečky, 1 zdobítko, 1 držák, 3 svaté obrázky
Alena Skuhrová – 3 černobílé fotografie z Budkova
Jan Kroupa – svatostánek
Alois Marek – „Zdrávas Panno Maria“, katolická modlitební knížka
Římskokatolická farnost Proboštství Jindřichův Hradec – 2 snovací stavy, kovový stav
Marie Málková – panenka látková s papírovou hlavou a gumová panenka
Jiří Pikal – plechová kasička Čs. národní jednoty Pošumavské
Jana Kotyzová – nůše proutěná
Pavla Trísková – negativy, 12 knih, skleničky, fotografické desky, skleněné misky, fotografické pomůcky, stativ, řezač na papíry, stojan na desky a laboratorní váhy
Územní vojenská správa Jindřichův Hradec – diplomy, sklo, keramika, mapy, části výstroje a vybavení, chemický, výzbrojní, zdravotnický a spojovací materiál a telefony

XII. Pracovníci muzea v roce 2002

Ředitel

PhDr. Jaroslav Pikal

Odborný úsek

Historik	PaedDr. František Furbach (vedoucí)
Archeolog	mgr. Vladislav Burian
Etnografka	mgr. Alexandra Zvonařová
Historička umění	mgr. Hana Dobešová
Odborná knihovnice	mgr. Štěpánka Běhalová, Ph.D.
Konzervátor	Luděk Fiala
Správce depozitářů	Petr Čejka, od 01.11.
Public relation	Blanka Vaňková
Aranžérka	Yveta Měrtlová
Dokumentátorka	Růžena Blažková, do 30.06.

Provozní úsek

Ekonomka Jitka Pražáková (vedoucí a statutární zástupce)

Účetní
Stálý průvodce
Údržbář
Uklízečky

Eva Medvědová
Martin Dolejší
Otta Paulík
Božena Fedrová, do 31.12.
Helena Mrázová
Anna Vlasáková
Lenka Vokušová, od 01.03. do 31.12.

Kromě těchto pracovníků prošlo během uplynulého roku provozním úsekem dalších 38 osob na místech pokladních, průvodců a pomocných pracovních sil.